

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع ده‌ها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک پیوندید.

[لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک \(کلیک کنید\)](#)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- تعاریف زیر کدام شرط تعریف را ندارند؟

- (الف) بلبل: پرنده‌ی خوش‌آواز.
 (ب) علم: حقیقتی است همچو نور.
 (ج) سلامتی فقدان بیماری؛ و بیماری فقدان سلامتی است.
 (د) اقتصاد: علمی که از پدیده‌های اقتصادی بحث می‌کند.

« پاسخ »

- (الف) مانع نیست (ب) واضح نیست (ج) دوری نیست (د) دوری نیست (۲)

۲- نوع تعاریف زیر را مشخص کنید.

- (الف) هیجان حالتی است که به سیستم ایمنی بدن دست می‌دهد.
 (ب) انسان: حیوانی که قدرت تعقل دارد.

« پاسخ »

- (الف) خاصه مرکبه (سلسله اوصاف و ویژگی‌ها) (ب) عام و خاص (۰/۵)

۳- عبارت‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

- (۱) در تعریف به‌مثال، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق واژه‌ی مورد نظر یا موارد شبیه به آن می‌پردازیم.
 (۲) ذهن انسان به‌صورت اکتسابی بر اساس قواعدی می‌اندیشد.

« پاسخ »

- (۱) درست (۲) نادرست (۰/۵)

۴- عبارت‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

- (۱) مفهوم جزئی مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد ندارد.
 (۲) هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات معلوم برای شنونده است.

« پاسخ »

- (۱) درست (۲) نادرست (۰/۵)

۵- جای خالی را پر کنید.

۱- تعریف لغوی (.....) ۱	} اقسام تعریف
۲- تعریف به مثال (.....) ۲	
۳- تعریف تحلیلی (.....) ۳	
۴- تعریف به سلسله اوصاف و ویژگی‌ها (.....) ۴	

« پاسخ »

- ۱- تعریف لفظی
- ۲- تعریف به تشبیه
- ۳- تعریف به مفاهیم عام و خاص
- ۴- تعریف به سلسله اوصاف و ویژگی‌ها

۶- اگر در تعریف مربع بگوییم «شکل چهار ضلعی» کدام یک از شرایط تعریف، رعایت نشده است؟

« پاسخ »

مانع نیست (یا اعم است) (۰/۲۵)

۷- «مقدار سه زاویه» در تعریف «مثلث» چه نوع تعریفی است؟

« پاسخ »

رسم ناقص (۰/۲۵)

۸- تعریف‌های خواسته شده را کامل نمایید:

الف) حد تام «انسان»:
ب) رسم ناقص «مثلث»: مقدار

« پاسخ »

الف) حیوان متفکر (یا ناطق) ب) سه زاویه (یا دارای زوایای ۱۸۰ درجه) (ص ۲۷) (هر مورد ۰/۲۵)

۹- در تعریف مقابل، چه اشکالی وجود دارد؟ «چابک = شاطر»

الف) معرف از معرف روشن تر نیست.
ب) تعریف، جامع و مانع نیست.

« پاسخ »

الف- معرف از معرف روشن تر نیست. (ص ۹) (۰/۲۵)

۱۰- علت اصلی مشکل بودن تعریف مفاهیمی مانند «زندگی و انسانیت» چیست؟

« پاسخ »

۱- پیچیدگی آن‌ها (۰/۲۵) ۲- برداشت‌های مختلف انسان‌ها (۰/۲۵)

۱۱- تعریف زیر را کامل کنید.

حد تام مثلث: شکل -----

« پاسخ »

سه ضلعی (۰/۲۵)

۱۲- تعریف زیر را کامل کنید.

رسم ناقص انسان: ----- شگفت زده

« پاسخ »

جسم نامی (جسم / جوهر) (۰/۲۵)

۱۳- جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.

هرگاه به جای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده و شرح دهیم به این نوع تعریف، ----- می‌گویند.

« پاسخ »

شرح اسم (شرح لفظ) (۰/۲۵)

۱۴- از میان جملات زیر دو قضیه بیابید:

- ۱) ای اهل علم، علم را پنهان نکنید.
- ۲) هیچ انسان شریفی، در امور دیگران تجسس نمی‌کند.
- ۳) پرهیزکاران رستگار خواهند شد.
- ۴) ای کاش تمام مردم دنیا حق را می‌شناختند.

« پاسخ »

۲ و ۳ (۰/۵)

۱۵- تعریف زیر را کامل کنید:

مقدار سه ضلعی در تعریف مثلث (حد)

« پاسخ »

ناقص (۰/۲۵)

۱۶- تعریف زیر را کامل کنید:
..... نقاش در تعریف انسان (رسم تام)

« پاسخ »

حیوان (۰/۲۵)

۱۷- اگر در تعریف مسلمان بگوییم «کسی که به خدای واحد اعتقاد دارد» چه ایرادی به این تعریف وارد می‌باشد؟

« پاسخ »

مانع نیست (یا: اعم از معرف است) (۰/۵)

(۲) حیوان متفکر

(۱) جوهر متفکر

۱۸- کدام تعریف، «حدناقص» انسان است؟

« پاسخ »

مورد ۱ - جوهر متفکر (۰/۵)

۱۹- تعریف زیر را کامل کنید:
مقدار سه ضلعی در تعریف مثلث (حد)

« پاسخ »

ناقص (۰/۲۵)

۲۰- تعریف زیر را کامل کنید:
..... راننده در تعریف انسان (رسم تام)

« پاسخ »

حیوان (۰/۲۵)

۲۱- اگر در تعریف «درخت سیب» بگوییم «درختی که میوه دارد»، چه ایرادی به این تعریف وارد است؟

« پاسخ »

مانع نیست (یا: اعم از معرف است) (۰/۵)

۲۲- چرا تعریف به «حد تام» به شناخت دقیق‌تر یک موضوع می‌انجامد؟

« پاسخ »

زیرا به کمک مفاهیم درونی یا ذاتی صورت می‌گیرد. (۰/۵)

۲۳- تعریف مقابل را به نحوی کامل کنید که «رسم تام» باشد: «مثلث = شکل»

« پاسخ »

سه زاویه $(0/25)$

۲۴- در تعریف مقابل، چه اشکالی وجود دارد؟ (ذکر یک مورد کافی است) «انسان = حیوان راه رونده»

« پاسخ »

جامع و مانع نیست $(0/25)$

۲۵- جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

«مقدار دارای سه زاویه» در تعریف مثلث، رسم است.

« پاسخ »

ناقص $(0/25)$

۲۶- درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

در علم منطق به مفهومی که می‌خواهیم آن را تعریف کنیم، معرف می‌گوییم.

« پاسخ »

درست $(0/25)$

۲۷- مثلث را به «حد ناقص» تعریف نمایید.

« پاسخ »

مقدار (یا مقدار پیوسته - یا مقدار پیوسته‌ی ثابت) $(0/25)$ + سه ضلعی $(0/25)$
جنس بعید + فصل قریب

۲۸- نوع تعریف زیر را مشخص نمایید:

جسم ناطق در تعریف انسان

« پاسخ »

حد $(0/25)$ ناقص $(0/25)$

۲۹- از میان مفاهیم ذیل برای مثلث یک جنس قریب و یک جنس بعید بیابید:
مقدار - سه زاویه - سه ضلعی - شکل - جوهر

« پاسخ »

جنس قریب = شکل (۰/۲۵) جنس بعید = مقدار (۰/۲۵)

۳۰- یکی از قواعد تعریف این است که همیشه باید از روشن تر باشد.

« پاسخ »

معرف (تعریف) (۰/۲۵) - معرف (۰/۲۵)

۳۱- تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط است:
کامل ترین نوع تعریف، تعریف به حد تام می باشد.

« پاسخ »

صحیح (۰/۲۵)

۳۲- به سؤال ذیل پاسخ تشریحی دهید:
جامع و مانع بودن تعریف یعنی چه؟ به اختصار بنویسید.

« پاسخ »

یعنی تعریف به گونه ای باشد که به طور کامل مجهول ما را روشن کند، نه این که بعضی از ویژگی های مجهول را روشن کند و بعضی را نادیده بگیرد. (۰/۲۵) و بعضی از ویژگی های بی ارتباط را نیز شامل شود. (۰/۲۵)
پس به طور کلی: یعنی شامل تمام افراد معرف باشد و هیچ غیری را وارد نکند.

۳۳- عبارت ذیل را تکمیل کنید:
رسم ناقص مثلث = مقدار

« پاسخ »

دارای سه زاویه (۰/۲۵)

۳۴- عبارت ذیل را تکمیل کنید:
رسم تام = حیوان ابزار ساز

« پاسخ »

انسان (۰/۲۵)

۳۵- عبارت ذیل را تکمیل کنید:
حد تام مثلث = شکل

« پاسخ »

سه ضلعی (۰/۲۵)

۳۶- کاری را که برای رسیدن به چستی یک مفهوم یا تصور انجام می‌دهیم، می‌گویند.

« پاسخ »

تعریف (۰/۲۵)

۳۷- تعیین کنید عبارت زیر صحیح یا غلط است.
برای ارائه تعریف دقیق باید از مفاهیمی استفاده کرد که در بر گیرنده‌ی محتوای درونی معرف باشند.

« پاسخ »

صحیح (۰/۲۵)

۳۸- پاسخ صحیح را انتخاب کنید:
در علم منطق، به مفهومی که می‌خواهیم آن را تعریف کنیم، می‌گویند. (۱ معرف (۲ معرف

« پاسخ »

مورد ۲ (۰/۲۵)

۳۹- از میان چهار قسم تعریف، «حدّ.....» به شناخت دقیق‌تر یک موضوع می‌انجامد.

« پاسخ »

تام (۰/۲۵)

۴۰- کامل‌ترین تعریف برای مثلث کدام است؟
(۱) شکل سه زاویه‌ای (۲) شکل سه ضلعی

« پاسخ »

تعریف ۲ (۰/۲۵)

۴۱- کدام تعریف، جامع و مانع نیست؟

(۱) انسان: جسم متفکر

« پاسخ »

تعریف ۲ (۰/۲۵)

۴۲- صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را مشخص کنید.

کاتب بودن برای انسان «عرض خاص» است.

« پاسخ »

صحیح (۰/۲۵)

۴۳- صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را مشخص کنید.

ارسطوئیان انسان را «حیوان ناطق» تعریف کرده‌اند.

« پاسخ »

صحیح (۰/۲۵)

۴۴- تعریف زیر را کامل کنید.

رسم ناقص انسان: جوهر

« پاسخ »

ضاحک (یا یکی دیگر از عرض‌های خاص انسان) (۰/۲۵)

۴۵- تعریف زیر را کامل کنید.

حد تام انسان:

« پاسخ »

حیوان (۰/۲۵) ناطق (۰/۲۵)

۴۶- با پدر و مادر و یا دوستان خود مشورت کنید تا چند مفهوم را انتخاب کرده و برایتان تعریف کنند. نتیجه را یادداشت

کنید و در کلاس مطرح کرده و با آنچه خوانده‌اید مقایسه کنید و با کمک معلم جمع‌بندی نمایید.

« پاسخ »

جواب به عهده‌ی دانش‌آموز

- ۴۷- تعریف‌های زیر را بخوانید سپس معرّف‌ها را پیدا کرده نوع تعریف‌ها آن را مشخص کنید.
- شکل سه ضلعی
 - عددی که چون در خود ضرب کنند، شانزده شود
 - جسم حساس
 - جسم ضاحک

« پاسخ »

- ۱- شکل سه ضلعی: تعریف مثلث از نوع حد تام ← شکل + سه ضلعی
جنس قریب فصل
- ۲- تعریف عدد چهار از نوع رسم تام ← عددی که چون در خود ضرب کنند، شانزده شود.
جنس قریب عرض خاص
- ۳- تعریف حیوان از نوع حد ناقص ← جسم + حساس
جنس بعید فصل
- ۴- تعریف انسان از نوع رسم ناقص ← جسم ضاحک
جنس بعید عرض خاص

- ۴۸- تعریف‌های زیر را بررسی کنید، اگر درست‌اند نوع آن‌ها را مشخص کرده و اجزای هریک را ذکر کنید و اگر اشکال دارند مشخص کنید کدام یک از شرایط تعریف رعایت نشده است.
- مثلث مقدار پیوسته‌ای است که مجموع زوایای آن 180° است.
 - انسان جسمی است جاندار که می‌تواند راه برود.

« پاسخ »

- مثلث: درست (رسم ناقص)
- انسان: غلط، این تعریف مانع نیست زیرا جسم بودن و توانایی راه رفتن فقط برای انسان نیست بلکه در حیوانات دیگر عمومیت دارد.

- ۴۹- جدول زیر را کامل کنید:

انسان	اقسام تعریف	
..... ناطق	حد ناقص	الف
حیوان ابزار ساز	رسم	ب
جسم ضاحک ناقص	ج

« پاسخ »

- الف) جسم (یا جوهر یا جسم نامی) (۰/۲۵) ب) تام (۰/۲۵) ج) رسم (۰/۲۵)

۵۰- دو مورد از فواید «درکِ درستِ قواعدِ تعریف» را بنویسید.

« پاسخ »

توانایی ارائه‌ی تعریف منطقی (۰/۲۵) تشخیص میزان دقیق تعاریف (۰/۲۵) (ویا مورد سوم که در کتاب آمده است).

۵۱- «کم متصل سه ضلعی» در تعریف مثلث، حدّ است.

« پاسخ »

ناقص (۰/۲۵)

۵۲- درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.
اگر به جای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده یا شرح دهیم در منطق به آن اسم شرح می‌گویند.

« پاسخ »

صحیح (۰/۲۵)

۵۳- انسان را به «رسم تام» تعریف کنید.

« پاسخ »

حیوان (۰/۲۵) خندان (۰/۲۵)

۵۴- از میان «اقسام تعریف» کامل‌ترین نوع آن کدام است؟

« پاسخ »

حد تام (۰/۲۵)

۵۵- دو مورد از قواعد تعریف را که در مثالِ روبه‌رو رعایت نشده‌است، بیان نمایید: انسان = مهندس راه رونده

« پاسخ »

از مفاهیم درونی استفاده نشده است. (۰/۲۵) جامع نیست (۰/۲۵)

۵۶- اگر در تعریف انسان بگوییم «جوهر ابزارساز» مصداقِ کدام یک از اقسام تعریف می‌باشد؟

« پاسخ »

رسم (۰/۲۵) ناقص (۰/۲۵)

۵۷- از میان مفاهیم ذیل اولاً یک «نوع» بیابید. ثانیاً تعیین کنید از میان سایر موارد، کدام یک «جنس قریب» آن است، ثالثاً کدام یک «جنس بعید» آن می‌باشد؟

«کم متصل - آهو - جسم نامی - خودکار - حیوان»

« پاسخ »

نوع = آهو (۰/۲۵) جنس قریب = حیوان (۰/۲۵) جنس بعید = جسم نامی (۰/۲۵)

۵۸- تعیین کنید که در هر یک از تعاریف ذیل کدام شرط از شرایط تعریف رعایت نشده است؟
الف) عطر: ماده‌ای خوشبو
ب) مثلث: شکل سه ضلعی قائم‌الزاویه

« پاسخ »

الف) تعریف اعم است، پس مانع نیست. (۰/۲۵)
ب) تعریف اخص است، پس جامع نیست. (۰/۲۵)

۵۹- از بین اقسام تعریف منطقی، مهم‌ترین و نزدیک‌ترین مفاهیم درونی در تعریف به می‌آید.

« پاسخ »

حد تام (۰/۲۵)

۶۰- در مورد تعریف ذیل کدام یک از شرایط تعریف رعایت نشده است؟
انسان = حیوان نقاش

« پاسخ »

تعریف به اخص شده است.

۶۱- در مورد تعریف ذیل کدام یک از شرایط تعریف رعایت نشده است؟
انسان = حیوان راه‌رونده

« پاسخ »

تعریف به اعم شده است.

۶۲- با قرار دادن کلمات مناسب تعاریف خواسته شده را کامل کنید.

الف) ضاحک در تعریف انسان (رسم ناقص)
ب) جسم نامی در تعریف حیوان (حد تام)

« پاسخ »

الف) جسم نامی یا جسم یا جوهر (۰/۲۵)

ب) حساس (۰/۲۵)

۶۳- با قرار دادن کلمات مناسب، تعاریف خواسته شده را کامل کنید.

الف) کاتب در تعریف انسان (رسم تام)

ب) جسم در تعریف حیوان (حد ناقص)

« پاسخ »

الف) حیوان کاتب (۰/۲۵)

ب) جسم حساس (۰/۲۵)

۶۴- تعاریف خواسته شده زیر را بنویسید.

الف - رسم تام برای انسان

ج - حد تام برای مثلث

ب - حد ناقص برای حیوان

د - رسم ناقص برای انسان

« پاسخ »

الف - حیوان ضاحک (۰/۲۵)

ج - شکل سه ضلعی (۰/۲۵)

ب - جواهر حساس (۰/۲۵)

د - جسم ضاحک (۰/۲۵)

۶۵- با قرار دادن کلمات مناسب تعاریف خواسته شده را کامل کنید.

الف) کاتب در تعریف انسان (رسم تام)

ب) جسم در تعریف حیوان (حد ناقص)

« پاسخ »

الف) حیوان (۰/۲۵)

ب) حساس (۰/۲۵)